

**OLIV TA'LIM MUASSASASI TALABALARINING
VATANPARVARLIK TUYG'USINI
SHAKLLANTIRISH JARAYONI TAHLILI**

**Raximov G'ayrat Buvaxanovich, Urganch davlat pedagogika
instituti mustaqil izlanuvchisi**

**ANALYSIS OF THE PROCESS OF FORMING A
SENSE OF PATRIOTISM AMONG STUDENTS OF
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS**

**Rakhimov Ghairat Buvakhanovich, independent student of
Urganch State Pedagogical Institute**

**АНАЛИЗ ПРОЦЕССА ФОРМИРОВАНИЯ
ЧУВСТВА ПАТРИОТИЗМА У СТУДЕНТОВ
ВЫСШЕГО УЧЕБНОГО ЗАВЕДЕНИЯ**

**Рахимов Гайрат Буваханович, независимый соискатель
Ургенчского государственного педагогического института**

<https://orcid.org/0009-0000-2242-2608>

e-mail:

gayratraximov941@gmail.com

Annotatsiya: Maqolada oliy ta'lim muassasasi talabalarida vatanparvarlik tarbiyasining asosiy jihatlarini ko'rib chiqilgan bo'lib, unda vatanparvarlikni rivojlantirishda ijtimoiy faollik va ta'lim loyihalarining o'rni ko'rsatib o'tilgan. Muallif siyosiy vaziyat va ijtimoiy o'zgarishlar kabi tashqi omillarni hisobga olgan holda ta'lim muassasalarining moslashuvchanligi, shuningdek, hayotning dastlabki bosqichlarida vatanparvarlik qadriyatlarini shakllantirish muhimligini ta'kidlaydi.

Kalit so'zlar: vatanparvarlik tarbiyasi, talabalar, ijtimoiy faollik, fuqarolik tarbiyasi, OTM, tanqidiy fikrlash, axborot muhiti, ijtimoiy faoliyat, ma'naviy qadriyatlar, fuqarolik pozitsiya, mas'uliyat, an'analar, tarixiy meros, milliy qadriyatlar.

Abstract: The article examines the main aspects of patriotic education of students of higher educational institutions, with an emphasis on the role of social activity and educational projects in the development of patriotism. The author emphasizes the importance of flexibility of educational institutions in taking into account external factors such as the political situation and social changes, as well as the importance of forming patriotic values in the early stages of life.

Key words: patriotic education, students, social activity, civic education, university, project management, critical thinking, information environment, public activity, spiritual values, citizenship, responsibility, traditions, historical heritage, national values.

Аннотация: В статье рассматриваются основные аспекты патриотического воспитания студентов высших учебных заведений, с акцентом на роль социальной активности и образовательных проектов в развитии патриотизма. Автор подчёркивает важность гибкости образовательных учреждений в учёте внешних факторов, таких как политическая ситуация и социальные изменения, а также значимость формирования патриотических ценностей на ранних этапах жизни.

Ключевые слова: патриотическое воспитание, студенты, социальная активность, гражданское воспитание, ВУЗ, проектное управление, критическое мышление, информационная среда, общественная деятельность, духовные ценности, гражданская позиция, ответственность, традиции, историческое наследие, национальные ценности.

KIRISH. Mamlakatdagi siyosiy vaziyat, ijtimoiy va iqtisodiy muammolar kabi tashqi sharoitlar vatanparvarlik tarbiyasining mazmuni va usullariga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin, bu esa ta'lim tashkilotlarining moslashuvchanligini talab qiladi. Shu nuqtayi nazardan, talabalar o'rtasida vatanparvarlik fazilatlarini tarbiyalash qiyin vazifaga aylanadi, bu ko'plab jihatlarni hisobga olishni, jamiyat va davlatdagi o'zgarishlarga qarab yondashuvlarni doimiy ravishda yangilashni talab qiladi.

Jamiyat rivojlanishining turli bosqichlarida vatanparvarlik tarbiyasi fuqarolik tarbiyasining tarkibiy qismi sifatida ko'rib chiqilgan. Dastlab, asosiy e'tibor vatanparvarlik va fuqarolik qadriyatlarini shakllantirishga eng moyil bo'lgan jamiyatning asosiy qatlami sifatida yoshlar bilan ishlashga qaratilgan edi. Biroq vaqt o'tishi bilan vatanparvarlik tuyg'usini maktabgacha yoshdagi bolalarda ham tarbiyalash zarurligi hamda Vatanga mehr-muhabbat asoslari erta bolalik davrida shakllantirilishi kerakligi isbotlangan. Demak, ushbu yo'nalishdagi ilmiy-tadqiqot ishlari vatanparvarlik tarbiyasi haqidagi qarashlarning evolyutsiyasini hamda ijtimoiy ehtiyojlar va pedagogik yondashuvlardagi o'zgarishlarni aks ettiradi.

Oliy ta'lim muassasasi talabalarining vatanparvarlik tarbiyasini shakllantirish muammosini hal qilish ko'p jihatdan OTMning ijtimoiy faoliyati qanchalik samarali tashkil etilganiga bog'liq. Aynan ijtimoiy faoliyat orqali talabalar vatanparvarlik tuyg'usini va qadriyatlar tizimini to'liq shakllantirishlari hamda rivojlantirishlari mumkin. Ushbu yondashuv nafaqat vatanparvarlikning ahamiyatini nazariy jihatdan mustahkamlashga, balki uni turli tadbir va loyihalarda ishtirok etish doirasida amalda bajarishga imkon beradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYA. Olib borilgan tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, talabalarining ijtimoiy faoliyati har doim yoshlarni tarbiyalashda, shu jumladan, vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishda muhim rol o'ynagan. Jamoaviy ishlarda ishtirok etish va jamoatchilik bilan muloqot qilish orqali talabalar o'zlarining fuqarolik pozitsiyalarini mustahkamlaydilar va milliy qadriyatlarga sodiqlikni shakllantiradilar. Ushbu jarayon talabalarni OTM tomonidan mukammal qo'llab-

quvvatlashini talab qiladi, shunda ijtimoiy faoliyat maqsadga muvofiq bo'ladi va vatanparvarlik tarbiyasida ijobiy natijalar beradi[1].

Oliy ta'lim muassasalarida vatanparvarlik tarbiyasi yoshlarda Vatanga va o'z yurtiga chuqur muhabbat tuyg'usini shakllantirishga qaratilgan tarbiyaviy hamda ijtimoiy faoliyatning asosiy yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ushbu ta'lim yuqori axloqiy ideallarni rivojlantirishga va o'z Vatanga fidokorona xizmat qilishga intilishga asoslangan. Fuqaroning asosiy xususiyatlari yoshligida, inson oila, maktab kabi institutlar orqali o'zini namoyon qiladigan jamiyat bilan faol aloqada bo'lganda belgilanadi. Ushbu bosqichda yoshlarda umumxalq qadriyatlarini tushunish va qabul qilishni shakllantirish muhimdir, bu kelajakda uning jamiyatdagi yo'nalishlari va xatti-harakatlarini belgilaydi. Vatanparvarlik tarbiyasi nafaqat fuqarolarning o'ziga xosligini mustahkamlashga, balki jamiyat oldidagi mas'uliyatni va o'z mamlakati oldidagi burchni his qilishni rivojlantirishga yordam beradi[3].

O'zbekiston Respublikasida oliy o'quv yurtlarining ijtimoiy faoliyati talabalarni OTM va o'z shahrining faol ijtimoiy hayotiga jalb etishga yordam beradigan loyihaviy boshqarish metodi orqali faol amalga oshirilib kelinmoqda. Ushbu jarayonning ustuvor yo'nalishlaridan biri bu talabalarga turli xil ijtimoiy ahamiyatga ega loyihalarda ishtirok etish imkoniyatini beradigan ijtimoiy loyihalash hisoblanadi.

Ijtimoiy loyihalashning yana bir misoli talabalarda vatanparvarlikni shakllantirishga qaratilgan tarbiya soatlarni tashkil etishdan iborat. Tarbiya soati – bu talabalar guruhi tyutori va ma'naviy ishlar bo'yicha dekan o'rinbosari tomonidan olib boriladigan tarbiyaviy ishlarning bir shakli. Ushbu faoliyat shakli talabalar o'rtasida jamiyat va uning atrofidagi dunyoga to'g'ri munosabatni shakllantirishga qaratilgan.

Tarbiya soati kabi loyihalar talabalarni OTM va u joylashgan mikrohududning dolzarb muammolariga jalb qilish uchun muhim vosita bo'lib xizmat qiladi. Bu talabalarda fuqarolik tuyg'usini rivojlantirishga, o'z-o'zini anglash va mas'uliyat hissini shakllantirishga hamda ijtimoiy muammolarni hal qilishga jalb qiladi. Bunday tadbirlarni tashkil etish nafaqat vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishga yordam beradi, balki

talabalar, OTM va mahalliy hamjamiyat o'rtasidagi aloqani mustahkamlashni ham ta'minlaydi[2].

Oliy ta'lim muassasasining ijtimoiy faoliyatida samarali natijalarga erishish ma'muriyat, o'qituvchilar, xodimlar va talabalar o'rtasida faol va konstruktiv o'zaro munosabatlarni talab qiladi. Bu hamkorlik munosabatlarni insonparvarlashtirishga asoslanishi kerak, bu jamiyatning har bir a'zosiga hurmat ko'rsatish, ochiq muloqot uchun sharoit yaratishni o'z ichiga oladi. Qarorlarni qabul qilish jarayonida shaffoflik ham asosiy rol o'ynaydi, chunki u tashabbuslarni ishlab chiqish va amalga oshirishda barcha tomonlarning ishonchi va ishtirokini ta'minlaydi[7].

OTM talabalarining vatanparvarlik tarbiyasi uning samaradorligi va amalga oshirish yondashuvlarini belgilaydigan bir qancha muhim xususiyatlar bilan bog'liq.

Birinchidan, zamonaviy axborot muhiti turli manbalar va yo'nalishlarga ega bo'lgan ko'plab axborot oqimlari bilan farqlanadi. Ushbu axborot oqimlari an'anaviy ommaviy axborot vositalarini ham, yangi raqamli platformalarni ham o'z ichiga oladi hamda shaxsga ta'sir qilish usullari bilan ajralib turadi. Bunday xilma-xillik talabalar o'rtasida vatanparvarlik qadriyatlarini shakllantirish uchun ham imkoniyatlarni yaratib beradi.

Bir tomondan, axborot manbalarining ko'pligi talabalarga turli nuqtayi nazarlarni qabul qilish va bilimlar hajmini kengaytirish imkonini beradi. Ayniqsa, bu axborot xolisona, madaniy va tarixiy kontekstlarni hisobga olgan holda taqdim etilsa, vatanparvarlik qadriyatlarini chuqurroq va har tomonlama tushunishga yordam beradi.

Boshqa tomondan, turli xil axborot manbalari tushunmovchilik, qarama-qarshi yoki yolg'on ma'lumotlarni keltirib chiqarishi mumkin. Talabalar noto'g'ri ifodalangan yoki manipulyativ xarakterga ega ma'lumotlarga duch kelsa, ularning vatanparvarlik his-tuyg'ulariga putur yetkazilishi ehtimoli paydo bo'ladi. Talabalarining axborotni qanday qabul qilishlari va talqin qilishlari ularning tanqidiy fikrlashiga, manbalarni tahlil qilish qobiliyatiga va ishonchli yoki ishonchsiz ma'lumotlarni farqlay olishlariga bog'liq[6].

Ikkinchidan, talabalar axborotni tahlil qilishda o'zlarida shakllangan dunyoqarashga tayanadilar. Oldingi tajriba va tarbiya natijasida shakllangan ushbu shaxsiy munosabat va e'tiqodlar ularning ma'lumotni qanday idrok etishi va

sharhlashiga ta'sir qiladi. Bu jarayonda milliy manfaatlar va an'analar ham asosiy o'rin tutadi va ma'lumotlarni baholash hamda fikrlarni shakllantirishda asos sifatida xizmat qilishi mumkin.

Vatanparvarlik tarbiyasi ushbu individual xususiyatlarni hisobga olishi kerak, chunki ular talabalarining vatanparvarlik qadriyatlarini qanday qabul qilishlari va ularni o'z dunyoqarashiga qanday singdirishlarini belgilaydi. Madaniy va milliy kontekstni hisobga olish vatanparvarlik tarbiyasi majburiy jarayon sifatida qabul qilinmasligi, balki ularning shaxsiy qadriyatlarining tabiiy qismi sifatida qabul qilinishi uchun muhim ahamiyatga ega[4].

Uchinchidan, vatanparvarlik tarbiyasining asosiy jihati talabalarining axborotni to'g'ri anglashi va tanqidiy tahlil qilishga tayyorligidan iborat. Buning uchun ularda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini shakllantirish talab etiladi, bunda turli manbalardan olingan ma'lumotlarni tizimli baholash va talqin qilish ko'nikmalari mavjud. Ko'p ma'lumotlar mavjud bo'lgan zamonaviy axborot oqimi sharoitida ishonchli ma'lumotlarni manipulyativ va soxtalashtirilgan axborotlardan ajrata bilish kerak.

Tanqidiy fikrlash o'quvchilarga nafaqat ma'lumotni tushunishga, balki uni dalil va mantiqiy mulohazalar asosida baholashga yordam beradi. Bu ularga o'z qarashlarini, jumladan, vatanparvarlik e'tiqodlarini ongli ravishda shakllantirishga hamda salbiy manbalar ta'siriga tushib qolmaslikka imkon beradi. Axborotdagi manipulyatsiya elementlarini aniqlash va tahlil qilish qobiliyati chuqurroq va yetuk vatanparvarlik ongini rivojlantirishga yordam beradi [6].

Vatanparvarlik tarbiyasida esda qolarli joylar, muzeylarni ziyorat qilish ham katta o'rin tutadi. Bunday tashriflar yoshlarga voqealarning tarixiy ahamiyatini chuqurroq anglash, qurbonlar va qahramonlar haqida ma'lumot olish, o'z mamlakatining tarixiy merosi bilan bog'liqligini his qilish imkonini beradi. Bu esa chuqur va ongli vatanparvarlik ongini shakllantirishga xizmat qiladi[5].

NATIJALAR. Olib borilgan tadqiqotimiz talabalarining asosiy ma'naviy va axloqiy qadriyatlar majmuasi yetarli darajada shakllanganligini ko'rsatadi. Yoshlar ko'pincha moddiy qadriyatlarni birinchi o'ringa qo'yib, vatanparvarlikning ahamiyatini kam baholaydilar. Bu ma'naviyat,

madaniyat, adabiyot, fan va jamoat hayotidagi faol ishtirokining pasayishiga olib kelishi mumkin.

Vatanparvarlik tarbiyasi jarayoni talabalarning dars va darsdan tashqari faoliyatini qamrab oladi. O'quv faoliyatining bir qismi sifatida talabalar vatanparvarlik to'g'risida nazariy bilimlarga ega bo'ladilar, o'z mamlakatlarining tarixi, madaniyati va an'alarini o'rganadilar hamda fuqarolik burchi va ijtimoiy javobgarlik tamoyillarini o'zlashtiradilar. Ushbu bilimlar ularning vatanparvarlik haqidagi g'oyalarini shakllantiradi va o'z mamlakati hamda jamiyatiga ogli munosabatni rivojlantirishga yordam beradi.

Talabalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalash tizimi bir-biriga bog'liq bo'lgan bir nechta tarkibiy qismlardan iborat bo'lib, ularning har biri vatanparvarlikni shakllantirishda o'z rolini o'ynaydi. Ushbu tarkibiy qismlarga maqsadli, kognitiv, aksiologik, faoliyat va monitoring elementlari kiradi. Ularning har biri vatanparvarlik qadriyatlarini shakllantirish jarayonini samarali tarbiyalash va nazorat qilishni ta'minlaydigan muayyan funksiyalarni bajaradi.

OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash bir nechta muhim tarkibiy qismlar tizimini o'z ichiga oladi. Vatanparvarlik tarbiyasining **maqsadli komponenti** ushbu jarayonning umumiy maqsad va vazifalarini aniqlash va shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. U butun tarbiya jarayoniga yo'nalish belgilaydi va talabalarda vatanparvarlik qadriyatlarini shakllantirish bo'yicha faoliyat jarayonini tizimlashtiradi.

MUHOKAMA. Maqsadli komponentning asosiy vazifasi vatanparvarlik tarbiyasi jarayonida prioritet (asosiy) erishish kerak bo'ladigan narsalarni aniqlashdan iborat. Bu bir nechta muhim jihatlarni o'z ichiga oladi:

1. O'z yurti uchun g'urur tuyg'usini rivojlantirish: Maqsadli komponent talabalarda o'z Vatani uchun chuqur g'urur tuyg'usini shakllantirishga qaratilgan. Bunga mamlakat tarixi, madaniyati va urf-odatlarini o'rganish orqali erishiladi, bu talabalarga o'z yurti yutuqlari bilan faxrlanishga yordam beradi.

2. Mamlakat kelajagi uchun javobgarlikni anglash: talabalarning o'z yurti kelajagi uchun shaxsiy javobgarligini tushunishlarini rivojlantirish muhim maqsad sanaladi. Bunga har bir fuqaro, shu

jumladan, talabalar jamiyat va davlatchilikni rivojlantirishda muhim rol o'ynashini anglash kiradi.

3. Ijtimoiy hayotda faol ishtirok etish: maqsadli komponent talabalarni jamiyat hayotida faol ishtirok etishga undashni ham o'z ichiga oladi. Bu volontyorlik (ko'ngillilik), ijtimoiy va madaniy tadbirlarda qatnashish hamda ijtimoiy hayotni o'zgartirish bo'yicha takliflar kiritish kabi turli shakllarda namoyon bo'lishi mumkin.

Ushbu maqsad va vazifalarni shakllantirish vatanparvarlik tarbiyasining kognitiv, aksiologik, faoliyat va monitoring kabi barcha boshqa tarkibiy qismlarining harakatlarini boshqarishga yordam beradi.

Vatanparvarlik tarbiyasining **kognitiv komponenti** o'quvchilarning ta'lim jarayoni orqali vatanparvarlik bilan bog'liq bilimlarni olishga qaratilgan. Ushbu komponent bir nechta asosiy sohalarni qamrab oladi:

1. Mamlakat tarixini o'rganish: kognitiv komponentning muhim jihati, bu talabalarni o'z mamlakatlari tarixi bilan tanishtirish sanaladi;

2. Madaniyatni o'rganish: madaniyat, shu jumladan san'at, adabiyot, musiqa va an'alar vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishda muhim ahamiyat kasb etadi;

3. An'alarini o'rganish: avloddan avlodga o'tadigan urf-odat va an'alar ham kognitiv komponentning tarkibiy qismiga kiradi.

Kognitiv komponent doirasida olingan bilimlar vatanparvarlik tuyg'ularini shakllantirish uchun nazariy asos yaratadi. Bu bilim talabalarga vatanparvarlikni nafaqat mavhum tushuncha, balki ularning shaxsiy va ijtimoiy o'ziga xosligining bir qismi sifatida tushunish va qadrlash imkonini beradi. Kognitiv komponent nazariy bilimlarni amaliy harakatlar bilan bog'laydi va talabalarning vatanparvarlik tashabbuslarida faol ishtirok etishlari uchun asos yaratadi.

Vatanparvarlik tarbiyasining **aksiologik komponenti** talabalarda vatanparvarlik bilan bog'liq qadriyat yo'nalishlarini shakllantirish va rivojlantirishga qaratilgan. Ushbu komponent talabalarga asosiy vatanparvarlik qadriyat va e'tiqodlarini singdirishda alohida ahamiyatga ega.

Birinchiidan, aksiologik komponent Vatanga muhabbatni rivojlantirishni amalga oshiradi. Bu tuyg'u nafaqat o'z mamlakati bilan faxrlanishni, balki uning madaniyati, tarixi va an'alariga hissiy bog'lanishni ham anglatadi.

Ikkinchidan, aksiologik komponent milliy merosni hurmat qilishga qaratilgan. Bunga ajdodlarning madaniy va tarixiy yutuqlarini tan olish va saqlash, milliy urf-odatlar va ramzlarni hurmat qilish kiradi.

Uchinchidan, aksiologik komponent mamlakat taraqqiyotiga hissa qo'shish istagini oshiradi. Bunga uning ijtimoiy va kasbiy hayotdagi rolini anglash hamda jamiyat, davlat rivojlanishining turli jihatlarida faol ishtirok etish istagi kiradi.

Ushbu komponent talabalarga vatanparvarlik qadriyatlarining hayoti va kasbiy faoliyatidagi ahamiyatini tushunishga yordam beradi. Aksiologik komponent Vatanga chuqur bog'liqlik va faol fuqarolik pozitsiyasini shakllantirishga yordam beradi, bu o'z navbatida ularning kundalik xatti-harakatlari va kasbiy faoliyatiga ijobiy ta'sir qiladi.

Vatanparvarlik tarbiyasining **faoliyat komponenti** talabalar tomonidan vatanparvarlik tuyg'usi borasida olingan bilimlari va qadriyatlarini amaliy qo'llashga qaratilgan. Ushbu komponent talabalar o'zlarining vatanparvarlik tuyg'ularini rivojlantirishga va jamiyatdagi rollarini anglashga yordam beradigan turli xil tadbirlarda faol qatnashishlarini ta'minlashga qaratilgan.

Faoliyat komponentining birinchi jihati volontyorlar (ko'ngillilar) loyihalarida ishtirok etish bilan bog'liq. Ushbu loyihalar ijtimoiy tadbirlarni tashkil etish va o'tkazishda yordam berish, yodgorlik joylarini obodonlashtirish va tiklash bo'yicha ishlarni bajarish, mablag' yig'ish aksiyalarida qatnashish yoki muhtojlarga yordam berishni o'z ichiga olishi mumkin. Volontyorlik (ko'ngillilik) faolligini nafaqat ijtimoiy xizmat va shaxsiy mas'uliyatni targ'ib qiladi, balki uning hayotida faol ishtirok etish orqali o'z mamlakati uchun g'urur tuyg'usini kuchaytiradi.

XULOSA. Vatanparvarlik tarbiyasining **monitoring komponenti** talabalarda vatanparvarlik qadriyatlarini shakllantirish jarayonini baholash va nazorat qilishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu komponent tarbiya jarayonini muntazam tahlil qilish va takomillashtirishga qaratilgan bo'lib, uning samaradorligi va talabalar ehtiyojlariga muvofiqligini ta'minlaydi.

Birinchiidan, monitoring komponenti tarbiya jarayonini samaradorligini muntazam kuzatish va tahlil qilishdan iborat. Bu vatanparvarlik tadbirlari o'tkazilishini muntazam ravishda kuzatib borish, ularning talabalarga ta'sirini baholash va ularning

maqsadlariga erishishiga qanchalik muvaffaqiyatli hissa qo'shishini tahlil qilishni o'z ichiga oladi.

Ikkinchiidan, erishilgan natijalarni baholash muhim vazifa bo'lib, u o'quvchilarning vatanparvarlik qadriyatlarini qanchalik yaxshi o'zlashtirganligini, tarbiyaviy tadbirlarida qatnashgandan keyin ularning qarashlari va xatti-harakatlari qanday o'zgarganligini baholashni o'z ichiga oladi.

Uchinchidan, monitoring komponenti olingan ma'lumotlar asosida ta'lim jarayoniga o'zgarishlar kiritishni o'z ichiga oladi. Agar natijalar muayyan tadbirlarning samarasizligini yoki maqsadlar va real yutuqlarning nomuvofiqligini ko'rsatsa, vatanparvarlik tarbiya jarayoniga o'zgartirishlar kiritish kerak

Shunday qilib, OTM talabalarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalash tizimining har bir tarkibiy qismi o'ziga xos o'ringa ega hisoblanadi va ular birgalikda vatanparvarlik qadriyatlarini shakllantirishga kompleks yondashuvni ta'minlaydi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Шлыкoв, А.В. Патриотизм и патриотическое воспитание в ВУЗе / А. В. Шлыкoв. — Текст : непосредственный // Молодой ученый. — 2012. — № 8 (43). — С. 386-388.

2. Кодиров И.С. Патриотическое воспитание студентов в ВУЗе // Материалы XIV Международной студенческой научной конференции «Студенческий научный форум» URL:

<https://scienceforum.ru/2022/article/2018029853>

3. Куликов С.П. Особенности патриотического воспитания студентов в отечественных вузах // Московский экономический журнал. 2019. №11. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/osobennosti-patrioticheskogo-vospitaniya-studentov-v-otchestvennyh-vuzah>.

4. Пискунова, Т.В. Модификация ценностного содержания патриотизма в сознании российской молодежи: дис. ... канд. социол. наук: 22.00.06 / Т. В. Пискунова. — Москва, 2010. — 157 с.

5. Таранцова А.В. Патриотическое воспитание молодежи в вузе: проблемы и перспективы / А.В.Таранцова. — Текст: непосредственный // Молодой ученый. — 2016. — № 5.1 (109.1). — С. 28-30. — URL:

<https://moluch.ru/archive/109/26311/>

6. Гладких В.В. Гражданско-патриотическое воспитание молодежи в поликультурной среде вуза: системно-деятельностный подход: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.05 / В. В. Гладких. — Москва, 2011. — 435 с.

7. Joducation Untresor est cache dedans, Papporta J.Unes de la commision international Sur Joducation pour le XXI siecle presides por Jdeques Delars-Paris. 1996 s. 54.

8. Kurbanbayeva, M. (2024). Fuqarolik jamiyati g'oyalarining milliy davlatchiligimizdagi o'rni. Tamaddun nuri jurnali, 7(58), 247-250.

